

Հունվարի 1-ից 5 հազար դրամ նվազագույն աշխատավաճակ

ԱՃ-Ն ՎԵՐՋԱԿԱԿԻՆ ՏՎՈՐՈՒՄ ԽԱՂԱՔԻ

ՆԱՐԵԿԵ ՊԵԼԱԳՅԱՆ
Երեարքին բարեպաստիկ էր, և
ԱՇ-ՆԱՇ երեւ ծախողված փորձից
հետ կայացավ երեւ օրինագծե-
րի լվեարկությունը Խորհրդարանն
ուժ գտավ իր մեջ հավատելու
անհրաժեշտ թվով դաշտամավոր-
ների և ԵՎՀՈՐԴ ընթերցմամբ ամ-
բողջաղես ընդունելու «Զինծա-
ռայողների և նրանց ընտանիքնե-
րի անդամների սոցիալական ա-
դահովության մասին» օրենքի
նախագիծը, «ՀՀ նվազագույն
աթխատավարձի» և «Մասսա-
տութիւն մասին» օրենքները Խոկ
մինչ այդ դաստղանության փոխ-
նախարար Վահաճ Շիրխանյանը
առավոտից զբաղեցնում էր
խորհրդարանում իրեն հասանելիի
արողը և սղասում լվորումը.
Սեծ ընդմիջումից առաջ, երբ
խորհրդարանը հերթական անգամ
ծախողեց լվեարկությունը, զայ-
րացած Շիրխանյանը վճռական
դուրս եկավ նիստերի դահլիճից
օրգաղատված «ԵՎՀՐԱԴԱԻ» խմ-
րի անդամներով. Պաօտղանու-
թյան փոխնախարարի զայրույթն
ունեցավ դրական հետեւանք. Օր-
վա ԵՎՀՈՐԴ կեսին «Նեղերի մա-
սին» օրենքի չկայացած լվեա-



կումից հետո, Աժ.ն 115 կողմ. Օդեմ եւ ծեսնակի ծայներով վավերացրեց զոհված եւ հաօսան դամ դարձած, ինչու նաև վաստակառաց զինծառայողներին եւ նրանց ընտանիւներին արտօնություններ ընուհող օրենքը: «Սաւսարութիւն մասին» նախագիծը եւս ընդունվեց ամրագրելով կառավարութիւն մատուցելով:

**Նարիկ Ալիել Բաբու-Սոսիսան նավթամուղը շարժ կմտսի
1999 թվականի ապրիլի 1-ին**

1999 թվականի ամրիկա 1-ին

ԹՐԻԼԻՍԻ, 27 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆԻԱ-ՖՐԱՅԻ ՆՅՈՒ Վրաստանի նախագահ Էղուարդ Շեւարդնաձեի հետ Աղրբեջանի Դանրադեսության դեմքանան նավթընկերության նախագահ Նարիկ Ալիեևի հանդիդմանը Խնարկվել են Բարու-Սուփսա նավթամուղի կառուցմանն առնչվող հարցեր: Ինչդեմ մամլո ասուլիսի ժամանակ հայտնել է Նարիկ Ալիեևը, այս նավթատարի աղրբեջանական համագածի օհնարարությունն արդեն ավարտված է, եւ առաջիկա օրերին խողովակածացը կլցվի նավթով: Բարու-Սուփսա խողովակածատի վրացական տեղամասի կառուցումը դեմք է ավարտվի մինչեւ եկող տարվա փետրվարը, իսկ 1999 թվականի առդիի 1-ից կաստիական նավթի առաջին տոննաներն այդ ուղեգծով կհասց-

Ամեղ տայրյուն Լեսինգայան փողոցում

ԵՐԵՎԱՆ, 27 ՀՈԿՏԵՄԲՐԵՐ, ՄՆԱՐՔ: Այսօր կեսօրին Դայաստանի մայրաքաղաքի Աջափնյակի համայնքի բնակիչները ցնցվեցին հզոր թռյունից: Այդ դահին դայթեց Խաղաղի մարդասա փողոցներից մեկում: Լենինգրադյան փողոցում գտնվող բնակալցարկման կայանը:

Ինչդես «Սնարի» թղթակցին հաղորդել է Հայաստանի ներին գործերի և ազգային անվտանգության նախարարության հրօմային դատավորության վարչության դեմք տեղակալ Խաչունցը, օրինակ այս բանկումը տեղի է ունեցել թե՛ն գինառման առարակի մեջ ավտոգիտեսնից վառելի լցնելու ժա- ծի և դրվել հրօմային դատավորության 4 բրիգադ: Նույնի որ վեցը նախարարության պատճենահանությունը կատարվել է Հայաստանի նախարարության վարչության դատավորության վարչության դեմք տեղակալ Խաչունցը, օրինակ այս բանկումը տեղի է ունեցել թե՛ն գինառման առարակի մեջ ավտոգիտեսնից վառելի լցնելու ժա-

մանակ՝ Բարեբախտարար, իրդեհի հետեւանով ոչ ո՛վ լրջութեն չի տուժել. Միայն ոչ մեծ այրվածներ և սացել քենզակայանի 17-ամյա

ԱՍԱՄԾՈՒ, 27 ՅՈԿԵՍՄՐԵՐ, ՆՈՅԱՆ ԱՄՊԱՆ Օրեւ Թուրիան հուշագիր է հղել ՈՌԱՍՏԱՆԻ իշխանություններին, որով դատոնադիս դահանջել է Ավոյին (Արդուկա Օքազան) վերադարձել Թուրիան Սուլվայում Թուրիայի դեսպան Խարի Շնասոյ հուշագիրը հանձնել է ՈՒ արտզործնախարարություն Թուրիական մամուլը հաղորդում է, որ ՈՌԱՍՏԱՆ իր դատախանք տալու է հոկտեմբերի 29-ին, եթ ՈՒ արտզորնախարար Խոր Խվանովը ժամանի Անկարա՝ մասնակցելու հանրադիտության 75-ամյակի հանդիսություններին Թուրիայի արտզործնախարարության զիսավոր խորհրդականի տեղակալ Միհմեդ Այի Խրեմլեկին վերադարձել է ՈՌԱՍՏԱՆից, ուր հանդիպումներ է ունեցել իր առա գործնկերների հետ: Նա հաղորդել է, թե ՈՌԱՍՏԱՆ կրկին ոբոլում է, որ Օքազանը ՈՌԱՍՏԱՆում չէ, սակայն, եթե դարձվի, որ նա այնտեղ է, ադա ՈՌԱՍՏԱՆ կիամազուժակցի Թուրիայի հետ՝ նրան վերադարձելու հարցում: Դիշյակ ադրյունեց նույն են նաև, որ կրկին հավանական է համարվում Օքազանի Դայաստանում հայտնվելը, կամ ՈՌԱՍՏԱՆի խորհերում (Միհրի) բանվելը: Ըստ նույն լուրերի, Օքազանը բանվում է Յարուղակի Խաղաֆի մոտերերում տեղակայված ԲԻԿ-ական ճամբարում եւ իրեւ թե բուրք լրացրողներին բուզ լին տվել մտնել այդ ճամբարի տարածել, իսկ ոՌԱՍՏԱՆ իշխանություններն էլ որեւ բացարձություն լին տվել դրա վերաբերյալ:

ՀԱՐԱՎՈՒՆՎԻ

**Ուսասանը դնդում է, որ ԵԱՏՕ-ն
չեղյալ հայտարարի ուժ գործադրելու
օրունքը**

ԱՊՈՎԿԱ, 27 ՀՈՎԵՏԵՐԵՐ, ԱՐՄԵՆԻԱՐԵԱ

Ավում է հայտարության մեջ։
Երանում նաև ընդգծվում է, թե նախագծի այն դրույթը, որը վերաբերում է Դարավագիայի Միութենական Դարադեսության զանցվածային լրացվամիջոցների գործունեության ազատությանց, ընդհանրապես լի առնչվում Թնարկվող հարցի եռթյանը եւ լի կարող լինել Անվտանգության խորհրդի Թնարկման առարկա։

Յազոր, բասածին համահօդիսակ-
ները հաւաքի լեն առել Ռուսատանյան
կողմի մասհոգությունները, եւ դա
հանգեցրել է այն բանին, որ Ռուսա-
տանը և Շինասանը ՄԱԿ-ի Անվտան-
գության խորհրդում նվերեկելիս ծեռն-
դակ են մնացել:

ՕԱՏԾ-ի առաջմս գործող որոշությունը, որը բարձր է տալիս ուժի գործադրում, դեմք է անհաղողադիր լեզոյալ հայտարարվի. հատկապես ընդօժվութ է հայտարարության մեջ:

Գերմանիայի կանցլեր է ընտրվել
սոցիալ-դեմոկրատ Գերիարդ Շյողեր

ԲՈՒՆ, 27 ՅՈԿՏԵՄՐԵՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ-Ի ՑԱՌ
ՏԱՍՍ: Բունդեսբազի անցած ընտրու-
թյուններում հաղթած սոցիալ-դեմոկ-
րաս Գերհարդ Շրյոդերն այսօր ընտրվե-
է Գերմանիայի կանցքեր. Նրա օգտի-
վեարկել է 14-րդ գումարման Բուն-
դեսբազի 666 ներկա դատավայրու-
ներից 351-ը անցած երկու առջի օր՝
անցկացված կազմակերպական նիս-
տի ժամանակ:

-ի յոթերորդ կանցլերը եւ Վիլի Ռաբոն-
տից ու Նելմութ Շմիդտից հետ Գերմա-
նիայի կառավարության սոցիալ-դե-
մոկրատական երրորդ դեկանալարց:

Առաջին անգամ է նախարարների
կարինեց կազմավորվում սեղմանը-
րի 27-ի խորհրդարանական ընտրո-
ւյուններում հաղթած Գերմանիայի
Սոցիալ-դեմոկրատական կուսակցու-
թյան եւ կառավարող «կարմիր-կա-
նաչ» կուպեցիայի գծով նրա գործըն-
կեր «Միություն-90»/«կանայներ» է-
կուլոգիական կուսակցության ներկա-
յացուցիչներից:

Հայ նախազուհները Խնարկեցին Տաթևական հարզեր

Նախագահ Ռոբերտ Սույարյանց երեկ հանդիդում ունեցավ ԼՂԴ նախագահ Արկադի Ղուկասյանի եւ Վարչապետ Ժիրայր Պողոսյանի հետ։ Զույցի էիմնական թեման Եթոնային Դարաբարդի Հանրապետության սոցիալ-սնտեսական իրավիճակն էր եւ համատեղ իրականացվող սնտեսական ծրագրերի ընթացքը։ Դանդիդուման մասնակիցները բննարկեցին սնտեսական տարբեր ոլորտներում համագործակցության ընդլայնման հնարավորությունները, ինչպես նաև մժեր փոխանակվեցին կոնկրետ ծրագրերի շուրջ։ Երկու երկրների դեկավարներն անդրադան նաեւ 1999 թ. դեմքան բյուջեի ծեւավորմանը։ Դայտնելով այս մասին, ՀՀ նախագահի մամլո ծառայությունը տեղեկացնում է նաեւ, որ նախագահի հոկտեմբերի 27-ի հրամանագրով Լեռն Սարգսյանը նշանակվել է դեսպան Միրիայում։

Կալանված արձեսւել ՀՀ-ոմ Ռեահնո պարան է

ԱՐԵՍ ՂԱԶԻՒԱՅՆ
Դայաստանի ազգային դասկերաստա-
հում իրաւանցում է: Օր ցերեկով եւ
այսուհետև 28 օր շարունակ ալֆի առջեւ
դանդաղ կործանվում են համամարդ-
կային ծանծակություն ունեցող արժեք-
ներ: Սա ամոքալի մի առցակ է ՀՀ մա-
սային ծառայությանը, ՀՀ ծակույթի
նախարարությանը, ՀՀ կառավարու-
թյանը, նախազարդին, դեսությանը եւ
ժողովրդին: Ժողովուրդ, որը միշտ էլ
ներկայացել է որդիս ծակութային եւ
դասվել է խաղաքակիրք ազգերի սվար
շարում, այսօր հնարավորություն լու-
նի տակտանելու եղած արժեքները:

Շուրջ երկու ամիս առաք ընդունվեց
մի որոշում, որի համաձայն Սինաս Ա-
վետիսյանց համարժելեց սովորական, Ար-
շիլ Գորկին՝ զինուն կամ Սարգիրոս Սա-
րյանց՝ ծխախոտին: Այսինքն դետական
եւ ազգային արժեթիւները խօսվեցին
մասնածին ու նյութադաշտ հարահոս
կողմից, եւ խօսման գործընթացը շա-
րունակելի է:



Ո՞ր տեղում է Հայաստանը
ԱՊՀ Երկրների հետ ԱՇԿ-
ին անդամակցության
հետքում.

Նախ տեղեկացնենք,որ տակավին Վերջերս ԱՀԿ անդամակցության «Դաշտին» արժանագան Դրոնոց կայս. ինչողևս ցույց են տալիս փաստը, ավարտի փուլը դեռևս երկար է շարունակվելու:

**Մինչեւ ԱՇԿ ճանադարիք
երկար է**

Սիստեմական գաղաքարիությունը է

Արդարության դեմ չմեղանչելու համար դեմք է նշել, որ անդամակցության գործընթացը բավականին ջանիք, միջոցներ ու ժամանակ եղահանջում. Այն սկսվել է դեռևս 1994 թ. սեպտեմբերից: ՀՀ արդյունաբերության եւ առեւտրի նախարարության ԱՀԿ անդամակցության

Առևմ Տնտեսական գլոբալիզացիա
եւ ինտեղրացիա, իսկ ԱՀԿ-ն դրան
կարգավորող կարեւոր օղակներից
մեկն է: Կազմակերպության հիմնա
կան նոյառակներից մեկը արտադիր
առեւտրի ազատականացումն է: Ան
դամակցությունն այս կազմակեր
պությանը ունեն երկրի տակիս է քազ
մաթիվ իրավունքներ ու դարտավո
րություններ արտադին առեւտրի ոլոր
տում, կանոնակարգում է նրա Տնտե
սության բոլոր ոլորտները: ԱՀԿ-
նաև մի ֆորում է, որտեղ երկրները
լուծում են միմյանց միջեւ ծագած
հարցերը: Կազմակերպությունը կոչ
վում է առեւտրի, սակայն ներառուա
լ Տնտեսության բոլոր ոլորտները սկ
սած գյուղատնտեսությունից, վեր
ջացրած ֆինանսական ծառայու

Դոկտեմբերի 26-ի երեկոյան հեռուստատեսության «Դայլուր» ծրագիրը եթե սկզբ «21-րդ դար» նորընծա կուսակցության ղեկավար, Աժ Պատզամավոր Դավիթ Շահնազարյանի մամլո ասուլիսը, որտեղ մեզանում ոչ անհայտ բաղադրական գործիչը, ներկա իշխանությունների հասցեին սովորական դարձած մեղադրանները կրկնելուց ենրանց «անլուրը» որակելուց զատ կատարեց նաև մի ցնցող բացահայտում, ընդգծելով, թե նախորդ իշխանությունները նույնիսկ իրենց սխալները կատարում էին գիտակցարար:

առիվ մեր փայփայած ամենավերջին
դատավոները: Եթե այս հայտարարու-
թյունը աներ այսովուհի մեկը, որը նա-
խորդ ուժիմի մաս չի կազմել եւ այդ
ուժիմը «ներսից» չի իմացել, դեռ է-
լի կարելի է կասկածել: Բայց Դավիթ
Շահնազարյանն, ավաղ, այդովուհին
չէ, նա եղել է նախորդ ուժիմի ողնա-
ւոր կազմող դեմքերից մեկը (թե՛ւ
հասցել է Ժամանակին լին խորտակ-
վող նաևը), եւ տվյալ դեղուան նրան
չիավատալու ոչ մի հիմք մենք չունեն:
Ու եթե նա ասում է, որ նախորդ իշ-
խանությունների սխալները՝ սեփակա-

նաւորիման անվան տակ ազգային հարսությունների անզուսդ կողողությ, ժողովրդի հիմնական զանգվածին սովոր, որի ու խավարի մեջ տառաղելու դատապարտելը, Դայաստանի հայրափումը, ընտրությունների համատարած կեղծումները, Տաղաթական հակառակորդների նկատմամբ կիրառվող վայրենի հալածանքները, նացախյան խնդրում որդեգրած դարտվողական Տաղաթականությունը և բազմաթիվ այլ բաներ եղել են միանգամայն գիտակցված, աղա մեզ մնում է միայն խորին Երախտագիտություն հայտնել ներկա «անլուրջ» իշխանություններին, որ Դայաստանը բառացիորեն փրկեցին այդ հանցագործ ռեժիմից եւ նրա «գիտակցված սխալներից» էլ: Թե՞ ըստ դարտն Շահնազարյանի՝ վերը բկարկածները նախորդ ռեժիմի «սխալների» մեջ չեն մնում եւ դրանի դեմք է դիտել որդես «ճիշ»:

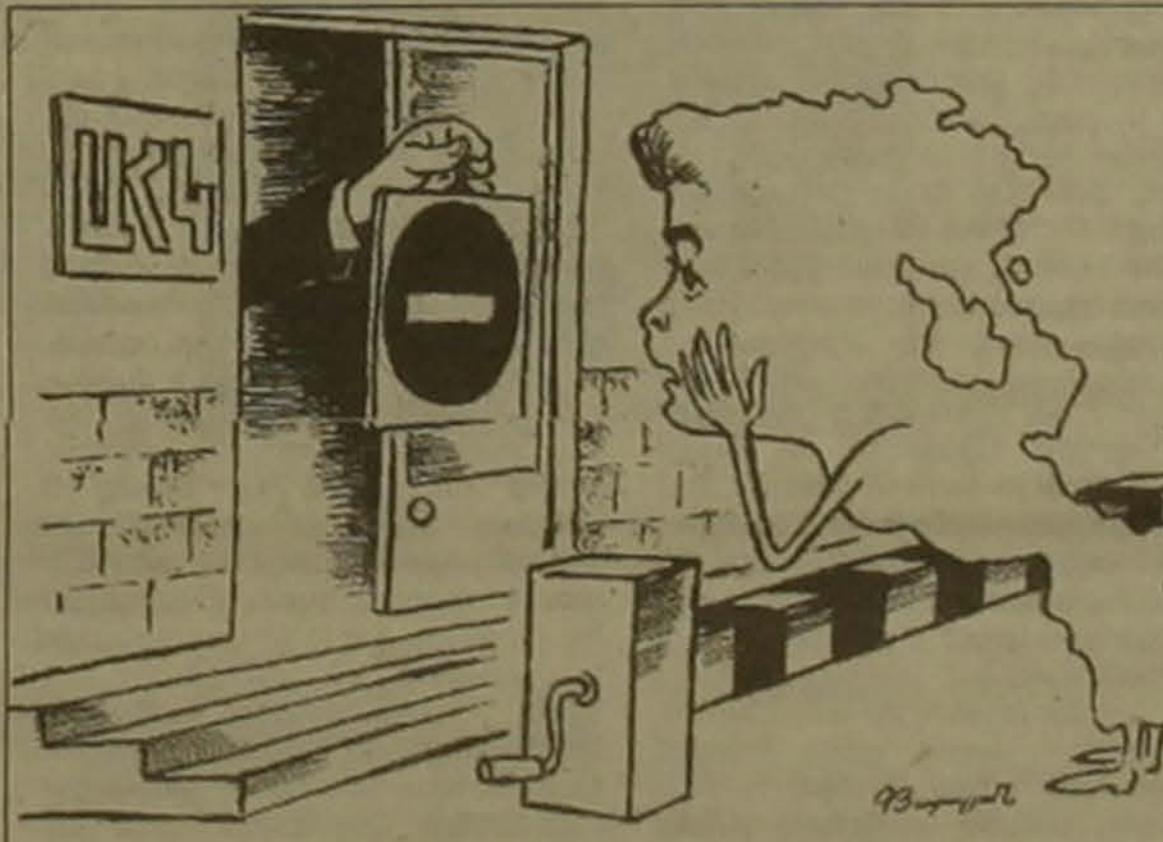
Հանդամակցությունը Սուետի
համաշխարհային կազմակերպությանը՝
դասրանից

Հայաստանի թե նախորդ եւ թե ներկայիս իշխանությունների կողմից տասնյակ անգամ հայտարարվել է, որ Հայաստան ունի բռնու նախադրյալները Առեւտրի համաշխարհային կազմակերպության (ԱՀԿ) անդամ դառնալու համար, զնդ որում նեվում էր, որ նախկին ԽՍՀՄ հանրապետություններից ՀՀ-ը կլինի առաջիններից մեկը, իսկ ԱՊՀ-ում միգուցե առաջինը: Միջազգային գերիզու այս կազմակերպության անդամակցության գործընթացում յուրաքանչյուր քանակցությունից հետո, կառավարության գնահատականը եղել է միանուանակ դրական Հայաստանը գտնվում է կազմակերպության անդամակցության շեմին: Առևմիսկ նեվում էին անդամակցության ժամկետները 1997 թ. ի վերջ կամ 1998 թ.-ի սկիզբ: 97-ը անցավ, 98-ը էլ հետը, քայլ դարձվում է Հայաստանը ԱՀԿ-ի «շեմից» ոչ մի կերպ չի կառղանում ներս մտնել:

վարտվել են ՀՀ կառավարական
դատվիրակության հերթական քա-
նակցությունները ԱՇԿ-ի անդամ-
երկրների հետ։ Թե ի՞նչ արդյուններ
են գրանցվել, վաշարեսի աշխա-
տակազմից եւ ՀՀ արդյունաբերու-
թյան եւ առեւտրի նախարարությու-
նից հնարավոր չեղավ որեւէ հսակ
տեղեկություն ստանալ։ Այս հարցի
ուրաքանչ կառավարության խորհրդա-
վոր լուսաբանը ծեկ անգամ եւս ա-
դացուցում է այն ենթադրությունը,
որ Դայաստանի անդամակցության
գործընթացը «սառեցված է», եւ դա
սկսվել է դեռևս այս տարվա գար-
նանը Դայաստանում տեղի ունե-
ցած նախագահական ընտրություն-
ների ժամանակ։ Ի գիտություն նշենք
նաեւ, որ հավաստի աղբյուրների հա-
մաձայն անդամակցության գործըն-
թացի տեմուրի դանդաղության
դաշճառով էլ հենց, որ կառավա-
րության ծեւավորման արդյունքում,
հեռացվեց ՀՀ արդյունաբերության
եւ առեւտրի փոխնախարար Շիօնա-
նյանը։

ԲԱՀԻՉԻԱՅԼՈԾ

Տեղեկացնեն, որ դեռևս մոտ մեկ ամիս առաջ վերոհիշյալ հարցի մասին «Ազգ»-ը հարցազրույց էր անցկացրել ՀՀ արդյունաբերության եւ առեւտրի փոխնախարար Արմեն Պետրոսյանի հետ, սակայն «Եյութք համաձայնեցնելու» հետ կաղված ճգճգումների դատաստով հարցազրույցը լույս չտեսավ: «Ազգի» այն հարցին, թե այս տարվա սկզբին բանակցային գործընթացի ճգճգումները մարտին կայացած ընտրությունները չի՞ն, դրև Պետրոսյանը դատասխանել էր, որ դրանի գուտ տեխնիկական բնույթի ին, եւ բաղադական ռարժադիրներ չեն եղել: Պարզաբան գարնանը եղել են կառավարության մոտեցումների վերանայումներ, որոնց արդյունությունը ըստ էության, հիմնական մոտեցումների մեջ ոչինչ չի փոխվել: Այսուամենայնիվ, վերոհիշյալ «չկայացած հարցազրույցում» լույս էր հայտնվում, որ Դայաստանի անդամակցությունը ԱՐԿ-ին եթե ոչ այսօր, առաջ մասն անդաման երանակություն է նկատմամբ ունենալու դրական մոտեցում, այսինքն ընդունում են, որ ՀՀ-ը տնտեսական խղաքականության համար իիմ է ընդունել ազատականացումը եւ կարող է անդամ-երկրների համար դատնալ հուսալի գործընկեր: Իսկ «ի՞նչ արժե ԱՐԿ-ին «անդամակցելու հաջույքը» հարցին գրասենյակի դատասխանը հետեւալն է անդամ-երկրի վճարը կախված է համաշխարհային առեւտրի մեջ տվյալ երկրի տոկոսաշափից: Դայկական կողմի մատուցած ծառայությունների դիմաց մինչ այժմ վճարվել է մոտ 40 հազ. դոլար, ընդուռում ՀՀ բյուջեն աննասն է եղել դրանից: այդ գումարները հնարավոր է եղել ծեռութերել ԵՄ TACIS ծրագրի եւ ԱՄՆ USAID-ի միջոցով: Իսկ վերջերս ՀՀ արդյունաբերության եւ առեւտրի նախարարությանը կից ստեղծված ԱՐԿ անդամակցության եւ Եվրամիության հետ համագործակցության եւ ընկերակցության մասին համաձայնագրի իրականացման որակեալակի աշխատան-



թյուններով։ Պատկերավոր ասած
ԱՅԿ-Ծ կանոնակարգում է սնտեսու-
թյունը Խոկ թե ի՞նչ կտա ԱՅԿ-ի ան-
դամակցությունը Դայաստանին, ա-
ղյա ՀՀ-Ծ, լինելով անկախ դեռու-
թյուն, եւ գՏնվելով ներկա դայման
ներում ու Տարածաշրջանում, ուս-
արագ եւ արդյունավետ ծերով դեռ-
է ինտեղրվի միջազգային հանրու-
թյան սնտեսական կառույցներին
Անդամակցությունը թույլ կտա, որ
հայկական աղբաները եւ ծառա-
յությունները օգտվեն համադա-
տասխան ռեժիմային կանոնակար-
գերից բխող արտնություններից, ո-
րոնք ԱՅԿ անդամները տալիս են ի-
րար, հնարավորություններ ստեղծ-
վեն արտահանելու ԱՅԿ-ի կողմից
սահմանված բարենպաստ դայ-
մաններով։ Անդամակցությունը
նաեւ միջազգային ռուկաների
մուտք աղահովող լուսջ նախա-
դայման կարող է լինել ինչպես
նաեւ կնդասի ՀՀ-ում գործող հա-
մադատասխան իրավա-օրենսդրա-
կան դաշտի բարեփոխմանն ու օ-
տարելիքյա ներդրումների համար ա-
վելի նորատավոր դաշտի ստեղծմա-
նը։

Այսողիսով ԱՐԿՆ ունետ երկրի տա-
լիս է անսահմանափակ հնարավո-
րություններ, սակայն միաժամա-
նակ իր դոները բացում է Երանց հա-
մար, ովքեր ընդունում են կազմա-
կերդության անդամ-երկրների կող-
մից ընդունված խաղի կանոնները
Կընդունի՝ Դայաստանը այդ խաղի
կանոնները, ուրեմն կղաղնա ԱՐԿ
անդամ

ՏՐԱՄՎԱՅ ԽԱՏԵԼՈՒ ԽՆԱՐԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆ ՏՎԵՔ

Երուղային տախիներին կանգառներում հավաված հոծ քազությունից միայն հատուկնես ուղեւորներ են մոտենում ու նստում: Թանկ է, ամեն մարդ, լի կարող իրեն քոյլ աչ այդ, հաճույքը: Ժողովրդի մեծ մասի փրկությունը մնացել են տրամվայներն ու ավտոբուսները, մասամբ՝ տրլեյրուները: Այդ փոխադրամիջոցները, իրավամբ, դեմք է կոչել «քարեզորժական», գիտե՞մ ինչո՞ւ: Քացառադես այդ փոխադրամիջոցներից օգտվողների մի զգալի մասն ի վիճակի լլ վճարել փոխադրավածը: Տոմսավաճառներ կան, որ ըմբռնումով են մոտենում, լուս հեռանում են, կան եւ այնդիսիք, որոնք անարգանի հեղեղ են քափում փոխադրավածը լվճարողի զլխին:

Կորած եի: Ծերությունից կնճռուված դեմք, բամկոնին փակցված ցւանցաններն ու դրանց փոխարինող երիգները, եթե հենակ կա ծեռիդ, նաև հենակը՝ բառուուն և՛ յորդանկամի, հայիոյանների նյութ, ու փուսանում ես ասածիդ համար: Կողմերից էլ լսում ես. «Մայրիկ (կամ հայրիկ), գործ լուս, դրանց դեմ խաղ չկա»:

Պարոն դեմ, բոլոր դեմերի նման, դուք էլ եւ սիրում խղամակիրը երկրներից օրինակներ բերել: Խմացել, որ խղամակիրը երկրներում բոլոր դեմերում ու դայմաններում փոխադրամիջոցները տեղում մեխվում են ու ծանադարից զիջում հաշմանդամներին, ծերերին, էլ չնմ ասում վետրամներին: Երեւեկության անհրաժեշտ այդ կանոնները խախտողներն էլ զրկվում

Պարոն դեսավտուսչության դես, խնդրում են, մեկ-մեկ դուրս նայել ծեր ավտոմեքենայի լուսամուտից ու տեսել, թե ինչո՞ւ, երբ տրամվայ կամ ավտորուս է մոտենում, հոծ քազմությունը տեղահան է լինում փորձելով մոտենալ դրանց, բայց «Մերսենեներ», «Բեմվեներ», «Ֆիեր» հե-

Կրծքագեղձի բաղցկեղի դեմ
տաւաշը՝ Վ. Թեթեյան ոպերոստ

Յայ-ամերիկյան մամոգրաֆիայի համալսարանական կենտրոնը կազմակերպել էր հանդիլում Վ. Թթեյանի անունը կրող կրթահամալիրի ու մանկավարժական կոլեկտիվի կանացիներ: Բժիշկ ռադիոլոգ Յասմիկ Դավթյանը մանրամասն բացարձություն սկսեց կրծքագեղձի լարորակ ուռուցների առաջացման, հայտնաբերման ու բուժման հարցերի ուրեց: Զարորակ ուռուցների 30 տոկոսը բաժին է ընկենում կրծքագեղձին: Բոլոր սարժակրությունները, որոնցով հետազոտվում է կենտրոնին դիմած յուրաքանչյուր կին, աշխարհում գոյություն ունեցողներից ամենակատարելագործվածներն են եւ եւկորդն են ԱՄՆ-ից հետո:

40 Տարեկանից սկսած յուրաքանչյուր կին տարեկան մեկ անգամ դաւավոր է անցնել մամոցրաֆիկ հետազոտություն: Եւվեց, որ կրծքազեղծի ուռուցին նոյասություն են նաև երկար ձգուեցած սինուսիդներ:

ИНОДРУЖСКИЙ

Սսված մի արացե, եթե մեր որու հայրենակիցներ, ժամանակակիցներ, ներկա ժողովի բուն զաղափարը ընկալեն որդես ինչ-որ Վտանգավոր քան այն ժամանակ, երբ դարաբաղյան շարժումը մեր կյանիին դատառել է այդքան շատ վիճ ու կորուս։ Առանց այդ էլ, կասեն Երանե, կանգնած ենք անդունդի եզրին, իսկ այստեղ, օգտվելով Հայաստանի նախկին նախագահի տերմինաբանությունից, իր «իրենց նախիջեւանով» ուզում են մեզ հրել եւ գցել խոր կիրծի հատակը։ Եվ, իհարկե, ինչ-ուս դա արդեն խանից եղել է, բոլոր մահացու մենքնի համար կմեղադրեն առաջին հերթին խեղճ մտավորականությանը։

Թեեւ, եթե լավ խորհենի, աղա իմ խորին համոզմամբ նախիջեւանին

ԹԵՇՆ, ԵՐԾ ԼԱՎ ԽՈՐԻՇՆ, ԱՊՎ ԽՈ
ԽՈՐԻՆ ԻԱՄՈՂՄԱՄԲ ԽԱԽԻՔԵՒԱՆԻՆ

ված սղիտակ ցեղասղանության չեղած դիրքությունը պահպան մերժության մեջ է առաջանալու համար այս կամ այն ժողովրդի առաջին մշակույթի կենդանի փաստերը այնուիետեւ ստեղծել այնողիսի անտառի կենսադաշտը անհաջող է առնելու համար բնիկները ստիլված են լինել հարազատ օջախները, հայրենիքը: Բարբարությունը ու վանդալները լավագանակ գիտեին Խալիխայում Գոգոլի բացահայտած անանց ծেմարտությունը «Երբ լոռում են առաստելները, ասեն ու երգերը, ինչ մասին վկայում է ծառաշարադրությունը»: Եվ հայերին հարազատ հողից արտախելով այնողիս ահավոր գեներերի միջոցով, ինչորիսի են լենինյան-ստալինյան ազգային բաղականությունը եւ խորհրդային սահմանային ռեժիմը, հայկական հողից բեկով ոչ միայն դրա տերերին, այ

կան հղարտությունն ու արիությունը
մեզ բառացիորեն դարձավորեցնում
հիշել Նախիջենանի մասին, առանց
որի Դայաստանն առագա չունի: Մի՞
թե կարելի է մոռանալ, որ Նախիջեն
անը հայկական Խաղաթակրության
բնօրրանն է, աշխարհի բազմաթիվ
հայկական գաղութների, հատկապես
Դոնի հայության նախահայրենին և
տասնյակ հազարավոր անկրկնելի
հայկական Խալիքաների հայրենին և
մեծն Լազարյանների, Արամ Խալյա-
րյանի, Սանուկ Աբեղյանի, Ռոստոմի
(Ստեփան Չորյան), Դավիթ Սալյանի,
Սերգո Դամբարձումյանի, առաստեղա-
կան զորավարներ, հայկական ոգու-
կրողներ Դրոյի եւ Նժեեհի հայրենին
և, որոնց անունները տալով Վերջերս
Արցախում մեր տղաները հայրենինի ա-
զատագրման մարտերի էին զնում:

ծին հարցը: Մի՞թե դարձ յէ, թէ ինցու նախ անմիջաղես սակարկություն սկսեց Իրանի հետ, Լենինի հանճռած ռուսական ուսկու առյուծի բաժինը ծախսելով՝ արհեստականորեն ստեղծված իննավար Նախիջեւանի հետ սահման ունենալու համար: Ինչո՞ւ նախազահ Ղեմիրելը Մեղրու ցջանն անվանեց «անիծյալ սեղ», որը «բուրգական Նախիջեւանը» (Ղեմիրելի արտահայտությունն է), բաժանում է «բուրգական Ադրբեյջանից» (Եզիրի արտահայտությունն է): Ինչո՞ւ դատերազմի ավարտից անմիջաղես հետո, ՆԱՏՕ-ի ստեղծման նախօրեին ԱՄՆ-ի նախազահ Տրումենը Թուրքիան անվանեց «ԱՄՆ-ի ծայր արեւ-լան սահման»: Ինչո՞ւ ԽՍՀՄ-ի տրհումից անմիջաղես հետո ոչ թէ Իրանը, այլ Թուրքիան սկսեց ամերիկյան

Նախիջեանը եւ Պարսկացը նույն մեղամի երկու կողմերու են

առնչվող խոսակցությունը ավելի շուրջ անդունիկ է գործ դեղի եւ խալ կատարելու վործ է. Եվ եթե այստեղ Նախիջեւանի հայրենակցական միության հետ մեկտեղ հավատվել են հայ մավորականության ներկայացուցիչներ, դատձառը լոկ այն է, որ այսօր Աղբեջանում դետական մակարդակով ծրագրվում է հայկական դատմական հոդերի Վրա արւավանի սկսել հենց Նախիջեւանում, կամ, ինչուս արտահայտվում է Հեղդար Ալիեւը՝ «Նախիջեւանի ուրար»:

Եթե և անմասնություն կատար

Այսօր Գիտությունների ազգային թեմակցական միության հիմնադրամադարձության ժամանակաշրջանում, գրող, լրագրող

Երեի մենք հավատվելու կարի ցին ունենա, եթե Աղբեջանի դեկապարության լկտի մատահավերին համադաշտախան հակահարված տարածատանի դեկապարությունը Մենք լենք առաջարկում անդայման հատել սահմանը եւ հարցը լուծել այսպես ասած ուժային եղանակով։ Բայց Եր հայոց հողում տար տարի զրա լեն թողնում, Եր անձանք Աղբեջանի նախառական ու միայն տղծում է մեր ժողովութի դատմական հիւռողությունը, այլեւ իր ելուզակներին կոչ է անում հարձակման դատաստվել մեր

Դայկական հանրադիտությունը), այն-
տես էլ նրանի ջանում էին զավթել
Նախիջեւանը... Եթե ժամանակին Դա-
յաստանին չհանձնվեին աղբեջանա-
կան հողերը՝ Նախիջեւանն Աղբեջա-
նից բաժանող Չանգեզուրի Երկրամա-
սը, աղյա Նախիջեւանին գուցե դեմք
լիներ իննաևարութում...»

Ահա իսկապարություն...»:
Սահմանադրական հանձնաժողովի նախագահ Յեղար Ալիբեր զգացակ ականջաբար հիշատակել այնովսի «ադրբեջանական կորուսներ», ինչուին են «Պաֆանի և Մեղրու ցքաններ». Վերիհենի, թե նա ինչու մե համահայտնի առմուլ առէ

սր համաշխարհային աղմուկ քարձ-
րացեց, երբ Հայաստանի արտգործնա-
խարաւ Վարդան Օսկանյանը խոսեց
Արցախի Հայկական Հանրապետո-
թյան (Դարձարադի) կարգավիճակի
հնարավոր տարբերակներից միայն մե-
կի մասին (ուղղես Հայաստանի քաղ-
կացուցիչ մաս): Ամենասարսափելին
այն էր, որ Հայաստանը հայտնվեց ար-
դարացող կողմի դերում: Ընդումին ոչ
մի խոստ չասվեց, որ նախահարձակ
երկրի նախագահի ուլուրերով բնա-
դառառություն է հնչում իր նախնիների
հասցեին, որոնի, իր, «Հայաստանին
են հանձնել ադրբեջանական հողերի

ակադեմիայի Ծիստերի դահլիճում տեղի կուտենա Նախիջենանի հայոց համագովարք, որտեղ զեկուցումով հանդես կգա նաեւ ականավոր Չորի Բալայանը: Ասորեւ ընդարձակ հատվածներ այդ զեկուցումից:

ՍԵՐ ՆԱԽՆԻՆԵՐԸ ՈՒ ԺԱՊԱՆՁՆԵՐԸ
մեզ կներե՞ն արդյուն, եթե մոռանանք
այդ անունները, եթե սանկուտային
խլությամբ լլսենք Նախիջեւանի հա-
ռաջանմները։ Դժվար է դատկերացնել,
թե ինչորին կլիներ մեր վիճակը ա-
ռանց Արգամ Այվազյանի անձնազո-
հության, որն իր անգին գրեթե ու
հետազոտական աշխատություններով
մեզ հիշեցնում է Նախիջեւանի զավե-
ռ տագնաղը։ Ղարաբաղյան շարժ-
ման արշալույսին մենք բարձրացնում
ենք այն հարցը, որ Մադարակում մեր
այլի առաջ Արախի վրա կամուրջ են
կառուցում, որը ՆԱՏՕ-ական Թուր-
քիան կմիացնի Նախիջեւանի բուրևա-
կան հանրադեսությանը, որ ուստով
այդ կամրջով բուրևերն անդայման
գենք կուղարկեն Ղարաբաղի ռազմա-
ծանատ եւ Մարտահ օքանի մարտա-
դաշտեր։ Մենք չինք սխալվում։ Սա-
կայն բարացիութեն դետական մակար-
դակով փակում ենք բոլոր նրանց բե-
րանները, ովքեր արտաքերում են
«Նախիջեւան» բառը։ Դա անում է
առաջին հերթին նախկին նախազա-
րդ, մի մարդ, որը ի թիվս բազմաթիվ
հանցանմների, իմ համոզմամբ՝ կա-
տարել է ամենաահավոր հանցանիր-
նա մեր ժողովրդին գրկել է Շուշիի ու
Լալինի հաղբանակների ընկալման
բերկրանից։ Այդ մարդն ամեն ան-
գամ, եթե խոս է բացվում Նախիջեւ-
անի մասին, ամբոխավար կերպով
ժամանակակից են եւ ուստի ունենա-
կա պարութագակած հարակույսու-
թյուններին։ Խնջո՞ւ Բաբկում ԱՄՆ-ի
դեսուանը բացահայտուեն ու ցինիկո-
ւեն ի լուր աշխարհի հայտարարում է,
թե Թուրքիան, որը դատասխանատու է
հայերի ցեղասղանության համար, ո-
րի առջեւ այսօր ծառացած է Կիդրու-
սի խնդիրը, մի խոսքով, այդ ամենա-
բարբարոսական երկիրը, մեզքերում
եմ, «Եթե է ակտիվ դեր խաղա Ղա-
րաբաղի հակամարտության կարգա-
վորման մեջ»։ Այս բոլոր եւ մյուս կեն-
սահույզ «ինյուներին» մենք դարտա-
վոր ենք իմա դատասխանել ներզործուն
կերպով, որդեսզի գալիք սերնդին
չըողնենք մեր զլուծված խնդիրները,
ինչի որ ինըն է կունենա իր սուր խն-
դիրները։ ՍԵՐ անկախ հոչակված
հանրադեսությունը համառութեն լույ-
եւ լույս է Նախիջեւանի (եւ ու միամ
Նախիջեւանի) առնչությամբ, իանգիր
նախկին նախագահի չարագույթ եւ
սրկամիտ տամարանության համա-
ձայն, որն ազգային գաղափարախո-
սությունը համարում է կեղծ կատ-
զորիա, հայերի փրկությունը մանկու-
տությունն է։ Թերեւս հենց դա է գլ-
խավոր դատաժող, որ ժողովուրդը
տաղալեց նրան։ Այսօր մեր ժողովուր-
դը դահանջում է մեղավորին դատ-
ժել ոչ թե Վետխմանդությունից կամ ա-
րյան ծարավից դրդված, այլ որդես-
զի չկրկնվի նայ դատի գաղափարնե-
րի դղուումը։

ծամարտակում եր եւ իր սատրաղների շուրջերով տարածում, թե մենք «մեր» Նախիջեանով իր երրորդ աշխարհամարտի կոչ ենք անում:

Սինդեռ երրորդ աշխարհամարտը ինչ-որ ժամանակ իրով սկսվելու է բացառապես այն դաշտառով, որ բուրգ դահիճները հույս դնելով խաղաթեկիրը ժողովուրդների ինչ-որ համաշխարհային կարճատեսության վրա, անդամակից կերպով կործանում են օտար երկրները: Քարտեզի վրա ցույց տվել որեւէ այսպիս կոչված «քեծ» կետ, որտեղ անմեղ մարդկանց արյուն է հոսում եւ որտեղ դանքութիւնների մատը խառը լէ: Չե՛՛ գտնի: Բացառությունները լոկ հաստատում են կանոնը: Այնդես որ հայերի ու հույների, բուլղարների ու սերբերի, երեբերի ու ծմարիս վրացիների, Թուրքիայի մյուս զոհերի դամական հիշողությունը, որոնց թվում, ինչդես հնում, նաեւ Ռուսաստան է, ընդհակառակը, կկանիսի երրորդ աշխարհամարտը:

Նախիջեանի եւ Արեմսյան ու Արեւելյան Դայաստանի մյուս դամական մարգերի գործող ծագումնաբանական հիշողության ընորհիկ լոկ կարտարանդենի տարածաւոանի խառա-

Դարձիւմ տաճարացասր խաղաղությունը: Բանզի մեզ լավ հայտնի է բութերի գայլային ախորժակը, որն ու դիակաղութերի ուս հարմար դադը ուսալով անմիջապես ներխուժում են հենց այնտեղ, ուր մարդկանց փորձան է դաշտել, որտեղ այս կամ այն երկիրն ուժասպառվել է, ինչուս դաշտեց Վերջերս ԽՄՀՍ-ի փլուզումից հետո: Մի՞քս դարձ չէ, քե ինչու 1917 թ. հոկտեմբերից հետո, երբ Ուլսաւանն իրու բուլացել էր, արդեն հոգեվար ապրող Թուրքիան աճաղաւեց իր համար շահավետ ծեւով լուծելու օրունական ուժաւում էր:

